

Retningslinjer for tilskot til utsiktsrydding – Møre og Romsdal

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavdelinga

Retningslinjene byggjer på *Forskrift om tilskudd til utsiktsrydding i tilknytning til landbrukets kulturlandskap, FOR-2016-05-04-479*. Retningslinjene gjeld for Møre og Romsdal fylke.

1. Føremål

Føremålet med tilskot til utsiktsrydding i tilknyting til kulturlandskapet i landbruket er å bidra til utsikt og å fremje verdiar knytte til kulturlandskapet i landbruket. Det er også eit føremål å gje klimagevinstar ved å bruke rydningsvirke til bioenergiføremål.

2. Definisjonar

Kulturlandskap

Kulturlandskap er landskap som i større eller mindre grad er påverka av menneske. Landbruket sitt kulturlandskap er forma og prega av landbruksaktivitet.

Utsiktsrydding

For at eit tiltak skal falle innanfor omgrepene utsiktsrydding er det eit kriterium at ryddinga må auke opplevingsverdien på staden der det vert rydda.

Tiltaket skal gje utsikt til område av verdifull karakter sett frå både landbruket og reiselivsnæringa si side.

Aktuelle tiltaksområde:

- Ferdelsårer, utsiktpunkt langs vegar, rastepllassar, turvegar/stiar
- Gjengrodd kulturlandskap, t.d. gjengrodd beitemark/slåttemark med utløper
- Strekningar der oppstamming og tynning kan gje auka utsikt
- Lange, rette strekningar eller lange, slake yttersvingar
- Forlenging av strekningar der det allereie er utsikt, og der ryddinga vil gje stor vinst for opplevinga i høve til kostnadene

3. Søknad og sakshandsaming

Føretak som er registrerte i Einingsregisteret kan søkje om tilskot frå ordninga. Dersom søker ikke er grunneigar eller rettshavar på strekninga, må det leggast ved skriftleg løyve frå alle grunneigarar på den omsøkte strekninga.

Dersom det er mogeleg, skal rydningsvirket nyttast til bioenergi.

Dersom det rydda området eignar seg til beiting, skal det beitast i minimum tre år etter ryddinga.

Det er fylkesmannen som fattar vedtak om tilskot etter forskrifa om utsiktsrydding. Fylkesmannen har ansvar for å gjere ordninga kjent.

Det er utarbeidd eige søknadsskjema for ordninga. Skjemaet ligg på heimesidene til Fylkesmannen og på sidene til Landbruksdirektoratet. Det skal utarbeidast ein plan for arbeidet, som skal leggast ved søknaden. Det skal også leggast ved plan for vidare vedlikehald.

Tiltaka skal teiknast inn på kart, og det skal leggast ved foto av området før tiltaket vert sett i gang.

Søknadsfristen blir kunngjort på Fylkesmannen.no/more og romsdal.

4. Tilskot

I tråd med forskrifa kan Fylkesmannen løye inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag. Det skal leggast fram sluttrapport og rekneskap før tilskotet blir utbetalt. Dersom prosjektet blir mindre kostnadskrevjande enn det som gjekk fram av kostnadsoverslaget, vil tilskotet bli redusert tilsvarende.

5. Prioritering av søknader

Fylkesmannen vil prioritere søknadene etter følgjande kriterier:

Utvale vegstrekningar

1. Nasjonale turistvegar
2. Andre strekningar som er viktige for reiselivet
3. Prosjekt der det er mogeleg å nytte ryddingsvirket som biobrensel eller ved
4. Prosjekt der arealet kan vedlikehaldast ved beiting etter ryddinga

Effekt av tilskotsløyvinga

Tiltak der kostnadene er låge i høve til tal dekar eller lengde på strekningar som blir rydda, skal prioriterast.

6. Krav til planlegging og gjennomføring av tiltak

Lovverk

Tiltakshavar pliktar til ei kvar tid å halde seg informert om gjeldande lovverk. Særskilt gjeld dette *Lov om forvaltning av naturens mangfold* (Naturmangfaldlova), *Lov om kulturminner* (Kulturminnelova), *Lov om planlegging og byggesaksbehandling* (Plan- og bygningslova) og *Lov om vassdrag og grunnvann* (Vassressurslova).

Grunneigaravtale

I alle prosjekt må det skrivast avtale med alle grunneigarar om rydding. Statens vegvesen er grunneigar på riks- og fylkesvegar, medan kommunen er grunneigar på kommunale vegar. På private vegar, skogsbilvegar, turvegar m.v. er der private grunneigarar som må gje løye til tiltaket. Det er også private grunneigarar som må gje løye til tiltak langs offentlege vegar utanfor den siktsona som Statens vegvesen eller kommunen ryddar.

Arbeidsvarsling

Det må innhentast løye frå vegstyresmaktene før det vert sett i verk arbeid på eller nær offentleg veg. Utsiktsryddinga skal utførast i samsvar med gjeldande regelverk for arbeidsvarsling med tanke på krav til skilting, trafikkdirigering og vegstenging når det blir utført arbeid på og langs veg.

Ryddemetode

I kvart prosjekt skal det gjerast ei konkret vurdering av korleis ryddinga bør gjennomførast. I enkelte tilfelle kan det vere ønskjeleg at utsiktsryddinga skal utførast ved tilstrekkeleg tynning eller oppstamming, og ikkje snauhogst. Det må då tynnast så mykje at ein oppnår god utsikt.

Det er viktig at kappa virke, ris og/eller bar vert rydda opp og fjerna, eventuelt at riset/baret vert samla eller flisa opp og skjult i terrenget.

Bar og virke skal ikkje leggjast langs elvekantar og vatn. Det er ein føresetnad at oppryddinga vert gjort slik at kvistar og bar ikkje seinare tettar kummar og stikkrenner.

7. Moment for val av tiltaksområde

Varsemd i forhold til økosystem

Rydding i tresona mellom veg og vatn krev varsemd. Desse sonene kan vere viktige økosystem og habitat for vilt, og regulerer både avrenning, erosjon og næringstilgang til fjorden/vatnet/vassdraget.

Opplevingsverdi

Strekningar som vert til glede for flest mogeleg, både for fastbuande og turistar, skal prioriterast. Utsiktsryddinga bør såleis gå føre seg langs mykje brukte vegar og stiar.

Vurdering av skogen sin nytteverdi – areal som ikkje bør ryddast

Det skal vurderast om skogen har ein positiv effekt på høvesvis trafikktryggleik, erosjon/rasfare, innsyn og støy. Dersom skogen har slik nytteverdi, kan dette vere grunn til å la skogen stå.

Det må leggast vekt på vurderingar med omsyn til innsyn og støy i område nær bustadhús og hytter, offentlege badeplassar, gode fiskeplassar, industrifelt og andre Der skogen verkar inn som eit stabiliserande element i skråningar og langs vassdrag må tiltakshavar vere merksam på fare for erosjon.

8. Avgrensingar

Tiltak som fell utanfor ordninga er:

- Svært kostnadskrevjande tiltak
- Rydding av skog som er mogen for hogst
- Rydding av plantefelt
- Rydding av offentlege areal

9. Utbetaling

Frist for gjennomføring av tiltaket er 2 år frå tilskotet er løyvd. Det skal sendast inn sluttrapport og rekneskap til kommunen, saman med foto av området etter at tiltaket er gjennomført. Kommunen kontrollerer dokumentasjonen, og sender den vidare til Fylkesmannen. Fylkesmannen betalar ut tilskotet dersom tiltaket er utført i samsvar med plan.